

26 אוגוסט 2012

לכבוד

ועדת מכרזים

הנדון: בקשה לפטור ממכרז לצורך התקשרות עם עמותת גוונים לפיתוח החינוך הקהילה והסביבה -

לצורך הקמת מרכזים לקיימות שכונתית (מלק"ש)

אחד מייעדיו המרכזיים של אגף חינוך וקהילה הוא להטמיע עקרונות אורח חיים מקיים בקרב כלל אזרחי מדינת ישראל.

תפיסת עולם מקיימת מוטמעת בדרך כלל בקרב שכבות חזקות כלכלית ומשכילות. שכבות המאופיינות ברמה סוציו-אקונומית נמוכה, אינן מטמיעות את השינויים המתחייבים מתפיסה זו באורחות חייהן. לעומת זאת פעמים רבות הן במעגל הנפגעים הראשון מבעיות סביבתיות. האתגר העומד בפני החברה הישראלית בתחום זה, ובפני המשרד להגנת הסביבה כמוביל תפיסה זו, הוא הטמעת אורח החיים המקיים גם בקרב אוכלוסיות מוחלשות ומשכילות פחות.

אגף חינוך וקהילה מבקש מועדת מכרזים לאשר התקשרות בפטור ממכרז עם עמותת גוונים לפיתוח החינוך הקהילה והסביבה לצורך הקמת 12 מרכזי קיימות שכונתיים בפריפריה החברתית כלכלית של מדינת ישראל.

מטרת מרכזי הקיימות השכונתיים לחבר בין העשייה העירונית לעשייה האזרחית והעסקית, וביכולתם לקדם את אותן שכונות בעיר לקראת אורח חיים מקיים ולחלצן מאותו מעגל קסמים המותיר אותן מאחור.

עמותת 'גוונים' מפעילה ארגונים שמטרתם להטמיע את קידום הקיימות בפעולת הקהילות השונות. רק"מה הינו אחד מארגונים אלו והוא מהווה מרכז שירותים וליווי לקהילות המשימתיות, שנבנה על-ידי קהילות ומופעל על-ידי חברי קהילות, ויוצר רישות ומיזמים משותפים בין קהילות מגוונות תוך פיתוח ידע והתמקצעות.

הקבוצות והקהילות המשימתיות, הפועלות בפריפריה הגיאוגרפית-חברתית ברחבי הארץ, הן השחקנים בעלי הפוטנציאל הגדול ביותר להוביל את התוכנית, בהיותן גורמי מנהיגות מקומיים שמסוגלים לבצע את התהליך הזה על בסיס תשתיות קיימות בעלות מסורת ארגונית ותפעולית ארוכה שכבר הוכיחו את עצמן במיזמים שונים לחיזוק המרקם החברתי המקומי.

התאמתם הייחודית של עמותת 'גוונים' בכלל, וארגון 'רקמ"ה' בפרט להקמת מרכזי קיימות שכונתיים בפריפריה הגיאוגרפית-חברתית, בשיתוף המשרד להגנת הסביבה, נובעת ממאפיינים הייחודיים לעמותה ולארגון:

1. העמותה עובדת בשיתוף פעולה עם 100 קהילות וקבוצות משימתיות הפועלות בכל רחבי הארץ, בפרט בפרוייקט הגיאוגרפי-חברתי.
2. קהילות אלו פועלות במקומות השונים לאורך שנים, כאשר הן עצמן מהוות חלק מתושבי המקום, ולכן הן נמצאות בדיאלוג צמוד עם קהלי היעד על מאפייניהם הייחודיים.
3. הקהילות פועלות במגוון תחומים וערוצי פעולה שמאפשרים ליישם את חזון השכונה המקיימת, הדורש פעילות רב-מימדית, באופן מודולארי ומותאם לכל אתר ואתר.
4. לקהילות קשרי עבודה שוטפים עם אנשים שונים ברשויות המקומיות, המספקים נקודת פתיחה חשובה להקמת מרכז לקיימות שכונתית.
5. לקהילות ניסיון ויכולת מוכחים בגיוס משאבים ממקורות שונים שאינם ממלכתיים לטובת פעילויותיהן השונות.
6. מגוון האוכלוסיות השותפות ברשת מאפשר פלטפורמה ייחודית לפעולה ולפיתוח ידע בתחום הרלוונטי לאתגר המגוון הניצב בפני המשרד. הרשת עובדת עם קהילות חרדיות, דתיות-לאומיות, חילוניות, אתיופיות, קווקזיות, קהילות במגזר הערבי הדרוזי והבדואי. הקבוצות הפועלות באוכלוסיות אלו מהוות חלק מהן ומדגישות את ייחודיותן מצד אחד, אך עובדות בשיתוף-פעולה מלא ביניהן מאידך (הן ברמה המקומית והן ברמה הארצית).
7. הארגון אמון על תמיכה בעבודה מקומית הצומחת מלמטה (Grassroots) וזאת לצד יכולות וניסיון רב בעבודה עם משרדי ממשלה וקרנות (משרד רה"מ, נגב-גליל, משרד הבריאות, הגוינט, הסוכנות היהודית, קרן שח"ף, קרן גנדיר, פדרציות יהודיות מחו"ל ועוד).
8. מבחינה מקצועית מתקיים ברקמה חיבור בין עבודת השטח של מגוון הקהילות לבין הגופים המובילים בפיתוח הידע הרלוונטי.

מטרת התוכנית:

הטמעת מודל ישכונה מקיימת אשר פותח במיזם משותף של המשרד (אשכול תכנון) ו"מרכז השל לחשיבה ומנהיגות סביבתית" בשכונות וישובים בפרפריה הגיאוגרפית בישראל לשינוי אורח חיים.

יעד: הקמת 12 מרכזי קיימות בשכונות וישובים עם אוכלוסיה מוחלשת.

כל אחד ממרכזי הקיימות השכונתיים יפעל ב-10 הערוצים הבאים:

1. אנרגיה: התייעלות אנרגטית במבנים ותשתיות ואנרגיות מתחדשות.
2. אפס פסולת: הפחתת פסולת, שימוש חוזר ואפס פסולת להטמנה
3. תחבורה מקיימת: הפחתת הצורך בנסיעה, קידום תחבורה מופחתת פליטות, הגדלת הנגישות.

4. בניה ומבנים : שימוש בחומרים ומוצרים מקומיים ומקיימים לבנייה ושיפוץ, עידוד בנייה ירוקה
5. חינוך לקיימות: קידום חינוך והכשרה לקיימות במערכת הפורמאלית והבלתי פורמאלית, בראייה רב דורית.
6. שימור מים: שימור מים והקטנת צריכה, מניעת זיהום מקורות מים
7. שימור טבע: שימור טבע ובתי גידול, פיתוח וטיפוח בתי גידול חדשים
8. כלכלה מקומית: פיתוח כלכלה מקומית תוך הקפדה על סחר הוגן ושיוון
9. מורשת ותרבות: טיפוח זהות וידע מקומי, פיתוח ותמיכה בתרבות ואומנות
10. בריאות ואושר: קידום חיים בריאים, תזונה ראויה ויחסים חברתיים, ליצירת משמעות וסיפוק.

ביצוע:

- הארגון ירכז את הפעילות במרכזים השונים ויעקוב אחר התקדמותם ותכניות העבודה.
 - הקבוצה המשימתית המפעילה אחראית לקידום התהליך בשכונה.
 - בחירת המקומות בהם יוקם מרכז קיימות שכונתי תעשה תוך שיתוף פעולה עם המשרד להגנת הסביבה.
 - אישור תוכניות העבודה של המרכזים יעשה על ידי המשרד להגה"ס.
- את ההכשרות והליווי המקצועי יתן מרכז השל בשיתוף עם רקמי"ה לאחר קבלת אישור מקצועי וסגירת התכנים מול המשרד להגנת הסביבה.

היקף ההתקשרות 1,540,000 ₪, לפי הפירוט:

אגף חינוך וקהילה, 750,000 ₪ מצ"ב אישור הנהלת קרן הניקיון, התקציב יצא מס.ת 26050470 מרכז קרנות 165210.

עמותת גוונים לפיתוח החינוך והקהילה, 790,000 ₪.

תקופת ההתקשרות המבוקשת היא לשנה אחת פלוס אופציה לשנה נוספת.

בברכה

ראש אגף חינוך וקהילה
יאיר ליגדר

העתק: יורם הורביץ, סמנכ"ל בכיר שלטון מקומי חינוך וקהילה

